

Nr 13.

Av herr **Bagge m. fl.**, angående bättre ordnande av landsbygdens postförhållanden.

Utvecklingen på kommunikationernas område har ju under de senaste decennierna och även de senaste åren gått glädjande framåt. Detta gäller ej minst ifråga om landets postväsen.

Antalet postlägenheter har ökats, distributionen inom städer och samhällen förbättrats och befordringstiderna kraftigt reducerats främst genom järnvägarnas ökade tåghastighet och genom utnyttjande i stor utsträckning av det civila flyget även för postverkets transporter.

I stort sett måste därför postbefordringen av i dag anses motsvara högt ställda fordringar. I vissa avseenden kunna dock alltjämt berättigade erinringar göras. Vi tänka då särskilt på förhållandena ute på den stora landsbygden.

Lantbrevbäring är ännu icke genomförd i alla kommuner, och det första önskemålet vore att postverket i ökad utsträckning kunde tillmötesgå de anspråk, som i åtskilliga kommuner utan ordnad lantbrevbäring med fog kunna resas i syfte att få en bekvämare postbefordran till stånd. Åtskilliga kommuner kunna nämnas, beträffande vilka det är svårt att förstå att de i jämförelse med närliggande kommuner med lantbrevbäring skola behöva undvara den utomordentliga förmån, som en regelbunden postutbäring utgör.

Vidare är det för de betydande delar av landsbygden, där lantbrevbäring förekommer, av största vikt att denna senare ordnas så tillfredsställande, som rimligen kan ske. Tyvärr måste det emellertid sägas, att det i detta avseende alltjämt på många håll brister ganska allvarligt. Vi erinra sålunda om att det ännu hör till undantagen, att lantbrevbäring förekommer varje söckendag.

Av postverkets officiella statistik framgår, att antalet veckoturer under år 1934 ställde sig sålunda på olika linjer:

<i>Antal veckoturer:</i>	1	2	3	4	5	Skd	6	7	12—14	Summa:
<i>Antalet linjer:</i>	89	266	1023	566	19	888	221	68	9	3149

Såsom av denna tabell framgår, är det endast ungefär en tredjedel av samtliga linjer som har en tur varje söckendag. Över hälften av alla linjer uppvisar turer endast 1—4 ggr i veckan.

Oförbehållsamt skall erkännas, att förhållandena även på detta område successivt förbättrats. Vad som i sådant hänseende hittills vunnits måste emellertid anses otillräckligt. Förändringarna under de senaste åren framgå närmare vid en jämförelse mellan här ovan intagna tabell för år 1934 och nedanstående, som avser år 1930:

<i>Antalet veckoturer:</i>	1	2	3	4	5	Skd	6	7	12—14	S:ma
<i>Antalet linjer:</i>	125	359	1049	577	22	754	226	54	11	3177

Det genomsnittliga antalet veckoturer på varje linje utgjorde år 1930 4.37 och hade år 1934 stigit till 4.66. Förbättringen har alltså varit relativt obetydlig.

Det säger sig självt, att, så länge lantbrevbäringen upprätthålles så sparsamt som hittills varit fallet, postförhållandena måste ur därav berörd befolkningens synpunkt anses lämna mycket övrigt att önska.

Olägenheterna inskränka sig emellertid icke endast till det ringa antalet turer per vecka. Även när sökendaglig lantbrevbäring förekommer, äro förhållandena ofta ganska otillfredsställande. Postbefordringen sker nämligen ofta med bussarna, vilka ju i regel ha sina turer förlagda *in* till staden eller motsvarande huvudort på morgonen och *ut* därifrån på eftermiddagen. Post, som anländer till denna plats t. ex. med nattågen tidigt på morgonen f. v. b. ut till kringliggande landsbygd, blir i sådana fall ofta liggande kvar hela dagen i väntan på bussturen ut på eftermiddagen.

Klart är visserligen, att anspråken på postverket och det allmänna i nu förevarande avseende icke få drivas för långt och att den glest befolkade landsbygden icke kan göra anspråk på lika goda postförhållanden som städer och samhällen och tätare bebyggda trakter över huvud. Å andra sidan måste det emellertid anses angeläget och ur olika synpunkter berättigat, att även den rena landsbygdens postförhållanden ordnas så tillfredsställande som rimligen kan ske. Staten har här sina givna skyldigheter. Det får nämligen ej förbises, att landsbygdens befolkning liksom varje annan befolkningsgrupp har att bära sin andel av de gemensamma bördorna, och att den fullgör sina skyldigheter mot stat och kommun säkerligen minst lika plikttroget som någon annan medborgargrupp. Det kan då också med fog göras anspråk på att det allmänna ser till att även denna befolknings berättigade intressen bli tillgodosedda, så långt detta ligger inom de ekonomiska möjligheternas ram.

Att det är motiverat och låter sig ekonomiskt försvara att ej oväsentligt utöka antalet veckoturer i fråga om lantbrevbäringen, synes oss ställt utom varje tvekan. I vilken omfattning detta på olika håll kan och bör ske, måste givetvis åter bli beroende av närmare utredning. Att ett tillmötesgående av framförda önskemål kan komma att kräva ökning av det årliga anslaget för lantbrevbäring, torde vara ofrånkomligt. En rimlig ökning av detta anslag synes oss emellertid vara väl försvarbar, helst i betraktande av den stora vinst, som postverket under de senaste åren lämnat.

På grund av vad sålunda anförts och med understrykande av att det enligt vårt förmenande måste anses som ett samhällsintresse av betydande mått, att snara åtgärder vidtagas för att förbättra landsbygdens postförhållanden, få vi anhålla,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville vidtaga åtgärder för ett bättre tillgodoseende av landsbygdens behov i vad gäller lantbrevbäringens ordnande.

Stockholm den 13 januari 1936.

Gösta Bagge.

Fritiof Gustafson.

Th. Borell.

J. B. Johansson.

Johan Nilsson
i Kristianstad.

M. Svensson.

Gustaf Velander.

Axel Nylander.